

prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC (*25. 2. 1951)

Před pěti lety jsem psal svému největšímu příteli prof. MUDr. Jiřímu Vítovcovi, CSc., FESC laudatio k jeho šedesátinám. Pripadá mi to jako včera a najednou je tu začátek roku 2016 a Jirka bude slavit pětadesátiny. Ten čas neuvěřitelně uběhl, změnilo se mnoho věcí kolem nás, ale nezměnil se Jirka. Pořád vypadá spíš jako padesátník, pořád je plný života, pořád je aktivní sportovec a pořád má plno nápadů a humoru.

S Jirkou se znám již více než 30 let, protože když jsem začátkem 80. let přišel jako medik na II. interní kliniku na oddělení 65, tak Jirka tam působil jako samostatně pracující lékař čerstvě po 2. atestaci z vnitřního lékařství. Postupně se mezi námi vyvinulo nerozlučné přátelství ještě umocněné tím, že jsme skoro 15 let sdíleli společný inspekční pokoj, ale také proto, že jsme naše pracovní přátelství přenesli i do toho mimopracovního. Naše rodiny spolu tráví dovolené a dobře známe naše starosti i radosti, ať už soukromé či pracovní.

K jeho šedesátinám jsem vzpomínal, jak dělal Mikuláše mojí dceři Monice, a uvědomuji si, že to již za chvíli bude čtvrt století. Je úžasné, že dodnes je Jirka pro Moniku velký člověk, kterému se svěřuje se svými problémy, a určitě k tomu přispívá i to, že jsou v současnosti spolu s mou manželkou i na stejném pracovišti, na I. interní kardiologické klinice LF MU a FN u sv. Anny v Brně.

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC se narodil 25. 2. 1951 v Brně. Jeho otec byl inženýr, stavař a stavěl přehradu, a tak mladý Jirka ve svém mládí cestoval po stavbách českých přehrad. Tak se stalo, že do první třídy nastoupil v Ústí nad Labem, kde tatínek zrovna stavěl. Jirka nemá vlastní sourozence. Matka zemřela tragicky, když mu bylo 16 let, ale už od devíti let ho vychovával jeho děda, prof. RNDr. Jiří Klapka, DrSc. který byl profesorem matematiky na VUT a měl velký vliv jak na Jirku, tak především na jeho děti. A možná i proto jsou obě jeho děti – Jirka i Lenka – odbornými matematiky a matematiku vyučují. S dědou žil až do jeho smrti v roce 1976 a díky němu vystudoval medicínu a dostal do vínku základy vědeckého myšlení. Gymnázium i lé-

kařskou fakultu absolvoval v Brně, promoval v roce 1975.

V mládí (a nejen v mládí, ale po celý život) hodně sportoval, věnoval se závodně judu, v němž byl dvakrát akademickým mistrem Moravy a dvakrát bronzovým na celostátní univerziádě v polotěžké váze. Oženil se s Evou, která však tragicky zahynula v roce 1986. Mají spolu dvě děti: Jirku (1978) a Leničku (1981). Díky Leničce má již tři vnoučata, Vojtíka (2006), Klárku (2008) a Františka (2011) (obr. 1.).

V roce 1989 se oženil se svou současnou ženou Lenkou, která mu pomáhala s výchovou dětí již od roku 1986, po tragické smrti první ženy.

V letech 1981–1989 byl členem Československé strany socialistické, jak sám již tehdy říkal, jen proto, aby mu komunisti dali pokoj. V této straně působil i jeho další vzor, jeho strýc prof. MUDr. Milan Adam, DrSc. jeden z prvních porevolučních ministrů.

Ještě za studií jej k interní medicíně přivedl tehdy asistent, nyní prof. Semrád, který mu dal základy klinického myšlení. Po promoci

nastoupil na I. interní kliniku FN u sv. Anny, kterou tehdy vedl doc. Jan Žák, CSc. Jiří byl na jednotce intenzivní péče zaškolený bývalým prezidentem České kardiologické společnosti (ČKS) doc. MUDr. Václavem Chaloupkou, CSc. V roce 1981 dostal nabídku od prof. Klabusaye dělat klinickou farmakologii, a tak přešel na II. interní kliniku, kde se seznámil se svým učitelem, vzorem a přítelem prof. MUDr. Milošem Štejfou, DrSc. (zemřel v roce 2015). Kandidátskou práci obhájil v roce 1988. Docentem vnitřního lékařství se stal v roce 1995 a profesorem vnitřního lékařství byl jmenován v roce 2001. Má tři druhé atestace – z vnitřního lékařství (1982), z klinické farmakologie (1991) a kardiologie (1997). V letech 1997–2003, kdy v čele LF MU v Brně stál jeho další přítel prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc. vykonával funkci proděkana.

V roce 2003 se stal přednostou Interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně a jeho zástupkyní pro školství byla současná přednostka této kliniky a moje manželka Lenka. Tuto kliniku vedl až do roku 2012, kdy

Obr. 1. Prof. Vítovec se svou manželkou a vnoučaty (zleva: Lenka, Klárka, Vojtík, František a Jirka).

Obr. 2. Prof. Vítovec cestovatel a fotograf ve Vietnamu.

se rozhodl ukončit své působení jako přednosta a když se stala novou přednostkou právě prof. MUDr. Lenka Špinarová, Ph.D. Role si vyměnili a on se stal její zástupce pro školství a v plné harmonii stojí v čele kliniky dodnes. Nebyla to na přelomu roku 2012/2013 lehká doba, bylo dokončeno Centrum mezinárodního klinického výzkumu (ICRC), celá klinika se stěhovala do nových prostor, bylo mnoho problémů, které se musely řešit a některé se řeší dodnes. Velmi jim v tom pomáhal a pomáhá dosud i další jejich velký kamarád a přítel primář MUDr. Ladislav Groch, Ph.D.

Již několik let je hlavním odborným zájmem prof. Vítovce kardiologická farmakologie a srdeční selhání. Publikoval přes 20 knih, více než 30 článků v zahraničí a více než 400 článků v tuzemsku. V roce 2016 chystá další vydání knihy Kardiologická farmakoterapie, pokud se nemýlím, tak třetí. Byl předsedou Pracovní skupiny Srdečního selhání, pokladníkem ČKS a od letošního roku je předsedou organizačního výboru výročního sjezdu ČKS. Je členem

Obr. 3. Prof. Vítovec se svými Lenkami při plavbě Karibikem (po jeho levici manželka Lenka, po jeho pravici jeho šéfová – prof. Lenka Špinarová).

výboru České internistické společnosti a České společnosti pro hypertenzi. Byl mu udělen titul Fellow Evropské kardiologické společnosti (FESC) a z mezinárodního hlediska je třeba připomenout, že byl národním koordinátorem několika velkých klinických studií, které zcela zásadně ovlivnily kardiologickou farmakologii: studie MERIT (1999), která definitivně určila jasné postavení betablokátorů u srdečního selhání, a studie SHIFT, publikovaná v roce 2010, která v první řadě jasně ukázala, že tepová frekvence je rizikovým faktorem po infarktu myokardu a která do kardiologické farmakologie uvedla novou lékovou skupinu, tzv. blokátory If kanálu. Byl principal investigator ve studii IMPROVE-IT a jeho centrum nabralo nejvíce pacientů na celém světě – 78.

Profesor Vítovec se hodně věnuje i paliativní medicíně a má na svém kontě v tomto oboru i úspěšného DSP studenta MUDr. Ladislava Kabelku, Ph.D.

Dlouho jsme spolu byli zástupci šéfredaktora časopisu Kardiologická revue, který se postupně změnil na současný časopis Kardiologická revue – Interní medicína, kde máme tu čest pracovat nyní jako šéfredaktori a věříme, že časopis je mezi kardiologickou veřejností dobře přijímán.

Na dovolenou jezdí často na Bredůvku, kde má chalupu, kterou zdědil po svém strýci,

a kde příjemně relaxuje. Má ale rád i exotické destinace, takže jsme spolu byli v Hong Kongu, Pekingu, Tokiu i Soulu, zdolali jsme horu Uluru v Austrálii, zažili safari v Jihoafrické republice, projeli Vietnam (obr. 2), Kambodžu i Srí Lanku. Se svou manželkou Lenkou navštívili Tanzánii a jiné oblasti tropické Afriky, s Jiřím Vorlíčkem byl pod Mount Everestem. V loňském roce jsme udělali další životní cestu a splnili si cestovatelský sen. Nejprve jsme se rekreovali na South of Miami Beach a pak se vypravili na okružní plavbu západním Karibikem, navštívili Honduras, Mexiko, Kaymanské ostrovy a Bahamy (obr. 3).

Milý Jirko, přeji Ti nadále plné zdraví, hodně elánu, kolem sebe jen příjemné lidi, málo problémů a starostí a naopak hodně radostí a příjemných věcí. Za celou rodinu a za všechny přátele Ti ale především přeji, abys byl pořád stejný, protože neznám člověka, který by o Tobě řekl něco špatného. Byl jsi, jsi stále a budeš můj velký vzor.

*Ad multos annos
Tvůj
Jindra*

*prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc., FESC
www.fnbrno.cz
jspinar@fnbrno.cz*